

PRZESŁANIE LISTU DO HBERAJCZYKÓW

Zakres studium: Hbr 1,5-14; Łk 1,30-33; Ps 132,1-5; Hbr 2,14-16; 5,1-4; 1 P 2,9; Hbr 8,8-12.

Część I: Przegląd

Wprowadzenie: Jak zauważyliśmy w poprzedniej lekcji, wcześnie nowotestamentowi chrześcijanie czytali *List do Hebrajczyków* jako list od apostoła Pawła. Ściśle mówiąc, pisarz *Listu do Hebrajczyków* jawi się jako anonimowy. Spekulowało się o co najmniej trzynastu możliwych autorach, takich jak Łukasz, Barnaba, Juda, Szczepan, Priscylla i Akwila, Apoloos, a nawet Maria, matka Jezusa. Z samego listu możemy wywnioskować cztery fakty dotyczące autorstwa:

Po pierwsze, autor musiał być dobrze wykształcony. *List do Hebrajczyków* jest napisany zdecydowanie najlepszą greką w całym *Nowym Testamencie*.

Po drugie, autor dobrze znał żydowskie metody interpretowania *Pisma Świętego*, takie jak *gezerah shawah* (argument z analogii) i inne podobne techniki.

Po trzecie, autor doskonale znał hebrajską *Biblię*. *List do Hebrajczyków* cechuje się wprost ogromną liczbą cytatów ze *Starego Testamentu*.

Po czwarte, autor dobrze znał Tymoteusza (Hbr 13,23).

Wszystkie te fakty przemawiają za Pawłowym autorstwem listu. Z nieznanых powodów autor postanowił pozostać anonimowy. Jego anonimowość sugeruje nawet, że jego przesłanie jest ważniejsze niż jego tożsamość. Jednocześnie błędem było nie uznać, iż Ellen G. White zdecydowanie poświadczająca Pawłowe autorstwo *Listu do Hebrajczyków*. Idąc naprzód z wiarą w tę Bożą wskazówkę, będziemy w naszych lekcjach bez wahania nazywać autora *Listu do Hebrajczyków* apostołem Pawłem.

Tematy lekcji: Lekcja tego tygodnia podkreśla dwa tematy. Pierwszy to Chrystus jako nasz Król, a drugi to Chrystus jako nasz Pośrednik.

Część II: Komentarz

Chrystus - nasz Król

Pierwszy rozdział *Listu do Hebrajczyków* można podsumować krótkim biblijnym stwierdzeniem: Chrystus jest „moźniejszym od aniołów” (Hbr 1,4). Drugi rozdział *Listu do Hebrajczyków* można podsumować takim biblijnym stwierdzeniem: Chrystus „na krótko uczyniony został mniejszym od aniołów” (Hbr 2,9). W naszym studium spróbujemy odpowiedzieć na pytanie: Co czyni Jezusa moźniejszym od aniołów i daje mu tytuł królewski?

„Wielokrotnie i wieloma sposobami przemawiał Bóg dawnymi czasy do ojców przez proroków; ostatnio, u kresu tych dni, przemówił do nas przez Syna, którego ustanowił dziedzicem wszechrzeczy, przez którego także wszechświat stworzył” (Hbr 1,1-2). Paweł pragnie powiedzieć swoim słuchaczom i nam, że Bóg przemawiał i nadal przemawia. Bóg przemawiał w różnych okresach „dawnymi czasy” i przemawia także „u kresu tych dni”. Przemawia do różnych słuchaczy - do „ojców” i do „nas”. Przemawia przez różne osoby - „proroków” i „Syna”. Bóg przemawia „wieloma sposobami”.

Jakie są Jego kanały łączności? Bóg rozmawiał twarzą w twarz z Adamem i Ewą (Rdz 3). Z Mojżeszem rozmawiał z płonącego krzewu, co nazywamy teofanią czyli objawieniem Boga (Wj 3,2-6). Do Bileama przemówił za pośrednictwem oślicy (Lb 22,28). Samuela zawołał po imieniu ze świątyni (1 Sm 3,10). Z Eliaszem rozmawiał cichym i łagodnym głosem (1 King 19,12). Izajaszowi ukazał się w wizji w świątyni (Iz 6,1-9). Ozeaszowi przedstawił swoje przesłanie w powiązaniu z jego relacjami rodzinnymi (Oz 1,2). Wszystkie te sposoby komunikacji miały jedną wspólną cechę - były niedoskonałe, niepełne.

Ostateczne i kulminacyjne przesłanie Boga zostało przekazane „u kresu tych dni”, kiedy przemówił On przez swojego „Syna”. Bóg przemówił nie tylko przez słowa Jezusa, ale także Jego czyny i charakter. Boże objawienie jest stopniowe. Jednak stopniowanie to nie odbywa się od tego, co prawdziwe, ku temu, co prawdziwsze, ani od tego, co dojrzałe, ku temu, co dojrzałsze. Jest to raczej postęp do przodu w Jego objawieniu siebie wobec ludzkości. Przemawiając przez słowa i czyny Jezusa, Bóg pozostaje przemawiającym.

Zaraz po wzmiance o Synu Paweł przedstawia siedem afirmacji Syna Bożego (Hbr 1,2-4), które stawiają go znacznie wyżej niż aniołów. Po pierwsze, Chrystus jest „ustanowiony dziedzicem wszechrzeczy” (Hbr 1,2). Jeśli On jest prawdziwym dziedzicem, Jego wyznawcy będą Jego współdziedzicami jako „ci, którzy mają dostąpić zbawienia” (Hbr 1,14). Na podstawie tematu dziedzictwa pierwsi chrześcijanie uznawali fakt, że Chrystus przez swoje zmartwychwstanie i wywyższenie otrzymał niebiańskie dziedzictwo, w którym mają udział Jego wyznawcy. „Zwycięzca odziedziczy to wszystko” (Ap 21,7). Podobnie *Biblia* potwierdza, że „niesprawiedliwi Królestwa Bożego nie odziedziczą” (1 Kor 6,9-10).

Po drugie, Chrystus był Pośrednikiem Ojca w dziele stworzenia - „przez którego także wszechświat stworzył” (Hbr 1,2). Chrystus jako Dziedzic odgrywa rolę nie tylko w czasie końca (eschatologiczną, jako że Bóg przemawia przez Niego u kresu tych dni), ale także odegrał rolę przy stworzeniu (protologiczną). Protologiczna funkcja Syna wskazuje na Jego eschatologiczne zwycięstwo. Jan wprost wskazuje na to, mówiąc: „Wszystko przez nie powstało, a bez niego nic nie powstało, co powstało” (J 1,3).

Po trzecie, Chrystus „jest odbłaskiem chwały i odbiciem jego [Boga] istoty” (Hbr 1,3). *Biblia gdańska* tłumaczy to wyrażenie jako „jasnością chwały”. Ponadto Chrystus jest „odbiciem jego [Boga] istoty” (Hbr 1,3). Greckie słowo „odbicie” [*charaktēr*] oznacza znak odcisnięty w przedmiocie, zwłaszcza na monetach. Obie cechy Jezusa jako Bożego „odbłasku” i „odbicia” podkreślają ten sam punkt, mianowicie iż Jezus jest pełnym i właściwym przedstawieniem Bóstwa. Oba słowa wskazują na „odbicie istoty”. To, co Paweł chce przekazać w tych słowach, jest zbieżne ze świadectwem Jezusa: „Kto mnie widział, widział Ojca” (J 14,9). Nie ma lepszego ukazania Boga niż Jezus Chrystus. Jeśli pragniemy wiedzieć, kim jest Bóg, powinniśmy poznawać Jezusa.

Po czwarte, Chrystus „podtrzymuje wszystko słowem swojej mocy” (Hbr 1,3). Chrystus nie tylko słowem powołał wszystko do istnienia, ale także podtrzymuje istnienie wszystkiego słowem swojej mocy.

Po piąte, Chrystus „dokonał oczyszczenia z grzechów” (Hbr 1,3). Ten, który był narzędziem stwórczego działania Boga, jest także narzędziem Jego zbawczych dokonań przez oczyszczenie skruszonych grzeszników z ich grzechów. Ofiara Chrystusa złożona z samego siebie oczyszcza „sumienie nasze od martwych uczynków, abyśmy mogli służyć Bogu żywemu” (Hbr 9,14).

Pop szóste, Chrystus, dokonawszy swego dzieła pojednania, „zasiadł po prawicy majestatu na wysokościach” (Hbr 1,3). To zasiadanie jest bezpośrednim nawiązaniem do Ps 110,1 - wersetu cytowanego pod koniec Hbr 1: „Siaźdź po prawicy mojej, aż położę nieprzyjaciół twoich jako podnózek stóp twoich” (Hbr 1,13). Podczas przesłuchania przed Sanhedrynem Jezus powiedział: „Odtąd ujrzycie Syna Człowieczego siedzącego na prawicy mocy Bożej” (Mt 26,64).

Po siódme, Chrystus „stał się o tyle możniejszym od aniołów, o ile znamienitsze od nich odziedziczył imię” (Hbr 1,4). O ile możniejszym jest Chrystus od aniołów? Na to pytanie odpowiada szereg cytatów następujących po nim (zob. Hbr 1,5-14). Chrystus zasługuje na oddawanie Mu czci (Hbr 1,6), której aniołom przyjmować nie wolno (Ap 19,10; 22,8-9). Chrystus ma tron i berło (Hbr 1,8). On jest namaszczonego Królem (Hbr 1,9). On stworzył niebo i Ziemię (Hbr 1,10) i zasiada po prawicy Boga (Hbr 1,13). Fakt, iż Chrystus „stał się (...) możniejszym od aniołów”, wskazuje w tym kontekście na Jego intronizację, jak sugeruje niedzielna część lekcji.

Podsumowując, Co czyni Chrystusa możniejszym od aniołów? Bóg przemawiał wieloma sposobami do ojców w przeszłości, ale w u kresu tych dni przemówił przez Syna, który stał się Dziedzicem wszystkiego, jest Stwórcą wszystkiego, odbłaskiem i odbiciem istoty Boga, podtrzymuje wszystko, dokonał oczyszczenia z grzechów i zasiadł po prawicy Boga. Tak więc Chrystus jest wywyższony i możniejszy od aniołów, którzy są duchami usługującymi dziedzicom zbawienia (Hbr 1,14). Ponadto Chrystus przyjmuje cześć zasiadając na tronie po prawicy Boga. Chrystus jest naszym Królem.

Chrystus - nasz Pośrednik

Pośrednik to osoba stojąca między dwiema stronami, by prowadzić do zgody czy budować więź. W judaizmie Mojżesz jest głównym pośrednikiem przymierza synajskiego (Ga 3,19-20). W listach pasterskich Paweł mówi nam, że „jeden też pośrednik między Bogiem a ludźmi, człowiek Chrystus Jezus” (1 Tm 2,5). *List do Hebrajczyków* dokłada się do tego tematu mówiąc, że Jezus „lepszemu przymierza jest pośrednikiem” (Hbr 8,6), albo „pośrednikiem nowego przymierza” (Hbr 9,15; 12,24). Dwa pytania domagają się odpowiedzi: (1) Czym jest przymierze w *Liście do Hebrajczyków*? (2) Dlaczego nowe przymierze jest lepsze?

Co do pierwszego pytania, przymierze w *Liście do Hebrajczyków* odnosi się do obowiązującej umowy między stronami. Paweł mówi o pierwszym, przedawnionym przymierzu (Hbr 8,13) i drugim, lepszym przymierzu (Hbr 7,22; 8,6). Wraz z pierwszym przymierzem Bóg ustanowił system ofiarniczy, lewickie kapłaństwo i ceremonie (Hbr 5,1-4). Jednak moralna doskonałość nie mogła zostać osiągnięta przez to lewickie kapłaństwo, gdyż było ono za słabe i nieskuteczne (Hbr 7,11.18). Dlaczego moralna doskonałość nie mogła zostać osiągnięta? Dlatego, że krew cielców i kozłów nie mogła usunąć grzechów ludzi (Hbr 10,4). Dlaczego pierwsze przymierze było słabe i nieskuteczne? Bo kapłani byli śmiertelnikami i umierali (Hbr 7,23). Ponadto kapłani potrzebowali najpierw złożyć ofiarę za swoje grzechy, zanim mogli składać ofiary za grzechy ludzi, których reprezentowali (Hbr 5,3). Tak więc pierwsze przymierze było wadliwe i zostało unieważnione wraz z lepszą ofiarą Chrystusa i lepszym kapłaństwem.

Co do drugiego pytania, wraz z drugim przymierzem Bóg wybrał nie śmiertelnego kapłana, ale Tego, który żyje wiecznie (Hbr 7,24). Nie potrzeba już ofiarować cielców i kozłów, które nigdy nie mogły usunąć grzechów ludzi. Ale Chrystus ofiarował siebie raz na zawsze za wszystkich (Hbr 7,27; 9,14; 10,12). Tak więc On przyszedł, by usunąć grzech przez swoją ofiarę (Hbr 9,26) i oczyścić sumienie z martwych uczynków (Hbr 9,14). Dlatego drugie przymierze jest jakościowo lepsze, a Chrystus jest Pośrednikiem tego wyższego, nowego i lepszego przymierza. Chrystus jest naszym Pośrednikiem.

Część III: Zastosowanie

Pytania do przemyślenia

1. Jeśli Bóg przemawiał w przeszłości i przemawia dzisiaj, to jak przemawia do ciebie? Jak odróżniasz Jego głos od innych „głosów” domagających się uwagi?

2. Jeśli jesteśmy współdziedzicami Chrystusa w królestwie Bożym, jak powinniśmy oceniać przemijające rzeczy tego świata?

3. Jeśli Chrystus podtrzymuje wszystko słowem swojej mocy, jak podtrzymuje cię w trudnych sytuacjach?

4. Zaśpiewajcie pieśń nr 232 zatytułowaną *Chcialbyś swych grzechów przekleństwa się zbyć?* (*Śpiewajmy Panu*, wyd. 13, Warszawa 2020, s. 181). Zwróćcie uwagę zwłaszcza na to, co oznacza dla nas w praktyce to, że Chrystus jest naszym Pośrednikiem.